

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Назва - Дистанційне зондування Землі
Лектор - Третьяков Олександр Сергійович, доцент
Статус - нормативний
Курс, семестр - 2 курс, 3 семестр (денне), 1 курс, 2 семестр, 2 курс, 3 семестр (заочне)
Загальна кількість академічних годин – 90
Кількість кредитів: 3

Пояснювальна записка:

Курс «Дистанційне зондування Землі» базується на знаннях, отриманих студентами на 1 та 2 курсі, зокрема в рамках слухання дисциплін: «Вища математика з основами математичної статистики», «Землезнавство», «Фізика», «Метеорологія з основами кліматології», «Основи топографії» та «Основи картографії». В результаті вивчення дисципліни «Дистанційне зондування Землі» студент повинен добре засвоїти різні методи використання даних дистанційного зондування для цілей дослідження території. В процесі вивчення дисципліни студент повинен отримати навички використання певних програм з обробки даних дистанційного зондування. За результатами обробки студент повинен уміти робити висновки і створювати карти різних об'єктів і явищ, що відображені на знімках.

Мета курсу, його предмет та стислий зміст розділів, з яких він складається:

Мета курсу "Дистанційне зондування Землі": сформувати основи знань по дистанційному зондуванню Землі з урахуванням новітніх розробок в цій галузі знань; навчити дешифрувати різні об'єкти і явища за знімками і аналізувати їх динамічні зміни, створювати на основі знімків різні інтерпретаційні карти

Предметом курсу є вивчення підвалин технологій дистанційного зондування, а також деяких програмних засобів, призначених для обробки та проведення основних робіт з аерокосмічними знімками.

Перший розділ. В першому розділі курсу розглядаються основні поняття та історія дистанційного зондування, фізичні основи, технічні засоби та технології отримання аерокосмічних знімків. Наприкінці вивчення студенти повинні знати основні поняття дистанційного зондування; опанувати на загальному рівні особливості основних видів зйомок, їх фізичні основи; знати основні методи реєстрації випромінювання; мати уяву про принцип дії обладнання для зйомок; розрізняти основні типи аерокосмічних знімків. В рамках розділу розглядаються наступні теми:

Тема 1. Аерокосмічні методи географічних досліджень. Основні поняття.

Тема 2. Фізичні основи дистанційних методів.

Тема 3. Методи реєстрації випромінювання. Знімальна апаратура та її носії.

Тема 4. Аерокосмічні зйомки. Сучасні супутникові системи

Тема 5. Типи аерокосмічних знімків та їх класифікація.

Поряд з цим під час вивчення першого розділу студенти повинні отримати навички роботи з програмою Google Планета Земля (Google Earth) та/або MapCreator: навігація та пошук об'єктів, оцифрування.

Другий розділ. В другому розділі студенти від суто теоретичного вивчення підвалин дистанційного зондування переходять до поєданого з практикою вивчення методів використання аерокосмічних знімків. Вивчаються основні властивості аерокосмічних знімків, основи та організація дешифрування знімків, основні поняття аерокосмічного картографування. Поряд з цим студенти ознайомлюються з можливостями обробки аерокосмічних знімків за допомогою растрових ГІС (Erdas

Imagine Essentials, QGIS). Наприкінці вивчення другого розділу студенти повинні отримати основні навички використання аерокосмічних знімків.

В рамках другого розділу розглядаються наступні теми:

Тема 1. Цифровий космічний знімок. Принципи побудови. Формати. Програмні засоби обробки знімків.

Тема 2. Вегетаційні індекси

Тема 3. Геометричні, зображувальні та інформаційні властивості знімків.

Тема 4. Методи цифрової обробки космічних знімків

Тема 5. Теоретичні основи дешифрування знімків. Технологія та організація дешифрування знімків

Тема 6. Визначення змін за знімками. Побудова різнісних зображень. Картографування змін

Форми організації контролю знань, система оцінювання:

Контроль теоретичних знань здійснюється шляхом впровадження поточних контрольних робіт із теоретичного матеріалу, практичних навичок - через виконання практичних робіт та індивідуального завдання, передбачених програмою.

Наприкінці викладання курсу студенти виконують підсумковий тест, що складається на матеріалами практичних робіт. Виконання усіх етапів індивідуального завдання є допуском до виконання контрольної роботи для перевірки практичних навичок. За оцінками 3-5, що були отримані студентом за виконання етапів роботи обчислюється середній бал, в залежності від якого студент отримує додаткові бали на контрольній роботі №3: оцінка 3 = +5 балів до кількості балів, що були набрані під час виконання контрольної роботи №3, оцінка 5 = +15 балів.

Результуюча оцінка складається з наступних компонентів:

Поточне тестування та самостійна робота											Контрольна робота з практичних навичок	Сума
Розділ 1					Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	не зараховано
1-49	FX	

Навчально-методичне забезпечення:

Курс задовільно забезпечений друкованими навчальними посібниками та монографіями з даної проблеми. Розроблені методичні вказівки до виконання кожної лабораторної роботи з використання програм, в т.ч. растрових ГІС. Більшість методичних матеріалів присутні також і в електронному форматі.

Мова викладання - українська